

بزرگمرد شهید «سید مجتبی نواب صفوی» که به عنوان برنامه حکومت اسلامی در دهه ۳۰ شمسی نگارش یافته بود، به همراه تصاویر بسیار و تکان دهنده از مبارزات، میتینگها، دستگیری، دادگاه و بازجویی و اعدام انقلابیون فدائیان اسلام توسط دژخیمان شاه، به چشم می خورد.

پخش فیلمهای ویدئویی مصاحبه های اشخاص و افرادی که در مبارزه علیه شاه و پیشبرد انقلاب نقش فعالی داشته اند، بخصوص خاطرات دوران زندان و شکنجه افرادی که در حال حاضر در مستویتهاي مهم، حراست و پاسداری از دستاوردهای نهضت امام خمینی (ره) را بر عهده دارند، مورد توجه قشر جوان و تحصیلکرده قرار گرفت.

همچنین در این نمایشگاه نیروهای فعال در معاونت پژوهش مرکز اسناد انقلاب اسلامی، برای بازدیدکنندگان و بخصوص محققین و کسانی که علاقه بسیار به کارهای تحقیقی و پژوهشی در رابطه با چگونگی حکومت پهلوی و شکل گیری انقلاب اسلامی و ریشه های آن، طرحها و پژوهه های در دست کار، از جمله طرح عظیم تدوین تاریخ انقلاب اسلامی از مشروطیت تا پیروزی انقلاب به رهبری امام خمینی (ره) را معرفی کرده و

نمایشگاه اسناد و تصویر انقلاب اسلامی

همزمان با خجسته میلاد یگانه منجی عالم بشریت، حضرت مهدی (عج)، از روز چهارشنبه پنجم دی ماه، لغایت دوازدهم دی ماه سال جهانی (۱۴-۲۱ شعبان المعموم) نمایشگاهی از اسناد و مدارک، در محل مرکز اسناد انقلاب اسلامی، در تهران، برگزار شد.

این نمایشگاه که با استقبال زیاد مردم و بخصوص دانشجویان، دانش آموزان و محققین و دیگر مشتاقان تاریخ انقلاب اسلامی رویه رو شد، اسناد خطی، دست نوشته ها، گزارش های سازمان امنیت رژیم شاه از افراد و گروههای مبارز، بازجوییها و خاطرات دوران سیاه اختناق و فساد رژیم شاهی، تصاویر منتشر نشده و اختصاصی از دوران شکوهمند شکل گیری تا پیروزی انقلاب اسلامی، عکس و اسناد روحانیان مبارز در طی قرن اخیر، و همچنین تصاویری از سران و مراسم مختلف حکومت ظلم و جور پهلوی را به مشتاقان و بازدیدکنندگان ارائه داد.

در این نمایشگاه، دست نوشته های

نمایش گذاردن عکسهای تاریخی که اکثر آنها برای نخستین بار در دید عموم قرار می‌گرفت، و همچنین با فیلمهای مصاحبه با اشخاصی که برای پیشبرد انقلاب متتحمل رنجها و زحمات فراوانی شده‌اند، در گیرایی نمایشگاه به لحاظ جذاب بودن کارهای بصری، موفقیت بالایی داشت.

این نمایشگاه با همت و کمک دیگر واحدهای مرکز، از جمله پشتیبانی و خدمات، توانست یک هفته در خدمت مشتاقان ظهور ولی عصر (عج) باشد. امیدواریم در آینده شاهد نمایشگاههای گسترده‌تری از این نوع، در کلیه مراکز فرهنگی، بخصوص دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی و پژوهشی باشیم.

در طی هفت هشت روز برپایی نمایشگاه، بازدید کنندگان نظرات و پیشنهادهای خود را برای هرچه بهتر شدن کارهای بعدی و همچنین تشکر از مسئولین مرکز اسناد انقلاب اسلامی در دفتری ثبت کرده و نوشتند.

از میان انتقاداتی که به نمایشگاه شده بود، عدم وجود توضیحات کافی در کنار بعضی از عکسها و اسناد بود که علت این امر فرصت کم ضرب العجلی برای تهیه و

نسبت به همکاری دانش پژوهان ابراز تمایل کردند.

با وجودی که برپایی این نمایشگاه، در مدت کمی تصمیم گیری، طراحی و راه اندازی شد، و آن گونه که سزاوار و لازم بود، تبلیغات موردنظر توسط رسانه‌های گروهی صورت نگرفت، ولی حضور بازدید کنندگان که اکثر آنان را نسل جوان و تشنۀ تاریخ مبارزات و نهضتهاي سالیان اخیر تشکیل می‌داد، بیش از حد انتظار و تصور بود.

در برپایی این نمایشگاه، انتشارات بخش فعالی را برعهده داشت. ارائه کتابهای منتشر شده از سوی مرکز، معرفی کتب در دست چاپ و همچنین ارائه و فروش شماره‌های گذشته فصلنامه ۱۵ خرداد، از جمله فعالیتهای این معاونت بود.

اداره اسناد، در این نمایشگاه سهم عمده و بسزایی را برعهده داشت و با ارائه اسناد منتشر نشده و بکر، حضور چشمگیری داشت.

معاونت پژوهش نیز با بکارگیری نیروها و امکانات خود، در جذب بازدید کنندگان نقش عمده‌ای داشت که با استقبال مردم رویه رو شد.

واحد سمعی و بصری، با

* با امید به اینکه این تلاش مقدس پایدار بماند، می خواستم از شما درخواست کنم که جوانان را با آینده خویش آشنا کنید. به آنان بگویید که گذشتگان چه کردند، که آیندگان کلاه بر سرشان نگذارند.

* جهت برگزاری هرچه بهتر این گونه نمایشگاهها، نکاتی که به نظر اینجانب ضروری می آید را، به شرح ذیل عرض می نمایم:

۱. متون دست نویس اکثر آنخوانان می باشند. ترجیح حاصل عین متن به صورت تایپ شده در کنار این گونه اسناد قرار گیرند.

۲. اسناد به صورت دسته بندی شده و براساس تاریخ و قوع در معرض دید قرار گیرد.

۳. از کارشناسان مرکز اسناد جهت راهنمایی گروههای بازدیدکننده، بیشتر استفاده گردد. بدین ترتیب که هر کارشناسی با یک گروه از مردم از نمایشگاه دیدن نماید و توضیحات را همزمان ارائه نماید.

۴. نحوه استفاده از اسناد و مدارک موجود جهت محققین معین و اعلام گردد.

ارائه این تصاویر، بود. ان شاء الله... در نمایشگاههای بعدی همه پیشنهادها و انتقادات بازدیدکنندگان، در رفع کاستیها و پیشبرد هرچه بهتر کار، مورد توجه قرار خواهد گرفت.

کمبود فضای نمایشگاه، مدت کم بازدید و همچنین تبلیغات محدود و کم، از دیگر انتقادات بود. غالباً دانشگاهیان درخواست کرده بودند تا نظیر این نمایشگاه در مراکز تحصیلی آنان نیز برپا شود، که فعلاً امکان چنین امری ممکن نیست. چه بسا در آینده ای نه چندان دور نسبت به چنین کاری اقدام لازم صورت بگیرد.

در پایان، بخشی از نوشته های موجود در دفتر یادبود نمایشگاه را می خوانیم. لازم به ذکر است که در ارائه و درج مطالب زیر، سعی شده است از چاپ مطالب تکراری خودداری شود. ولی چون اکثر قریب به اتفاق بازدیدکنندگان رضایت و تشکر خود را از نمایشگاه اعلام کرده اند ما نیز به نوبه خود از حسن توجه این عزیزان نسبت به تاریخ انقلاب اسلامی سپاسگزاریم.

* امیدوارم که هرچه بیشتر در این امر کوشش نمائید و تجربه‌های دیگری را نیز بیافرینید.

این نمایشگاه، از آنجا که شخصیت به نسل جوان کشورمان می‌دهد، ارزشمند است و حائز اهمیت است که به نسلی که بسیاری از مسائل گذشته خود آگاه نیست، بتواند کمک کند تا حدودی، بداند که «چه کسی» بوده، «چه شده» و «به کجا می‌رود». این نمایشگاه، جوانان ما را وارد دوری از گذشته مملکت‌مان می‌کند و چشمها و گوش‌های ایشان را می‌گشاید؛ تا با هوشیاری و تیزه‌وشی، گذشته‌های تلخمان را تکرار نکنیم و انقلاب‌مان را طعمه دست بیگانگان و بدخواهان نسازیم و خود را آماده آمدن سوار آزادی‌بخش ناکامیها و اسارت‌های ایمان بازیم.

والسلام
مستقیمی

* نمایشگاه بسیار ارزش‌هایی است ولی برای جوانان گیرایی و مفهومی ندارد و فقط روشنفکران به دنبال این چیزها هستند و به این نمایشگاه می‌آیند. بایستی نمایشگاه، نمای آن، چه بیرون و چه داخل، طوری باشد که بیشتر جوانان را

جذب کند و اگر ورودی آن با جذابت بیشتری بود که وقتی مردم از این مسیر عبور می‌کنند، جذب بشوند، خیلی خوب بود.

* آن شاءا... کتاب مصور و قایع تاریخ ایران را چاپ نموده و در دسترس عموم قرار می‌دهید، چرا که از لحاظ کتاب مصور در این زمینه، تاکنون چیزی چاپ نشده است.

* واقعاً لذت بردم چون خاطرات تاریخی تلخ و شیرین را در من زنده کرد و خلاصه خیلی عالی بود.

* اگر امکان دارد نام اعضای فامیل رضا پهلوی را بدون «خان» یا هر لقب دیگری ذکر بفرمایید، که این مهم بسی باعث رضایت مردم عزیز خواهد شد. چرا که وقتی «رضا قلندر» به تصاحب این مملکت پرداخت، یک قلندر بی‌سر و پا بیشتر نبود.

محمد‌مهدی شفیعی

* نمایشگاه یادآور مجاهدتها گمنامی است که پایه گذار شیرینی‌های حکومت اسلامی امروز می‌باشد. خوش

دارد که به تدریج نابود می‌شود. نسبت به جمع آوری این اسناد، یک آگاهی عمومی و همگانی نیاز است که فوت زمان را باید از نظر دور داشت.

*مرحوم دکتر علی شریعتی و حسینیه ارشاد و حرکات مرحوم مهندس بازرگان و دکتر سحابی را فراموش فرموده اید، گرچه شما مخالفید، ولی بخشی از تاریخ معاصر انقلاب اسلامی عبارت است از همین بخشایی که حذف فرموده اید.

عبدی

*آنچه که از کل نمایشگاه به عنوان برداشت به ذهنم رسید، تلاش‌های طاقت فرسای انسانهای وارسته و پاک در طول سالیان متمنادی بود، و اگر با چشم دل به کلمات بیان شده شاهدان زنده انقلاب و عکسها و نوشتگات بنگریم، خون دلهایی را که روحانیت خورده اند می‌بینیم. به امید روزی که تاریخ درخشنان و فدائکاریهای روحانیت معظم، بسیار شفاف به نسلهای آینده برسد و مطمئن باشید که فطرتهای پاک، یقیناً به حقانیت این انقلاب و ریشه‌های آن گواهی خواهند داد.

سید مجتبی موسوی

به حال آنان که به آسانی و با شهادت از این دنیا هجرت کردند، تکلیف سنگینی در پاسداری از این ارمغان بزرگ بر عهده داریم. اجرکم عندالله.

خلیل علیمحمدی

*بدون شک، روشنی ای که افق فکری مردم به برکت لسان و قلم علمای مکرم حاصل کرده‌اند، زیر ساخت حقیقی و معنوی را در شون جامعه بوجود آورده، اثرات خیر را برای شما و خودشان تحصیل می‌کنند.

با احترام و ادب

سید مرتضی بنی‌هاشمی

*چون مسافر و از مشهد مقدس به تهران آمده‌ام، این نمایشگاه برایم بسیار جالب و دینی بود. ای کاش همین نمایشگاه در شهر ما که شهر شما هم می‌باشد - مشهد مقدس - عملی می‌شد و در مقابل دید مردم خوب مشهد بود. امیدوارم.

اسماعیل نصیریان

*در حال حاضر در بین بعضی از افراد جامعه، اسناد و عکسها که به تکمیل این مجموعه کمک کند، وجود

شما عزیزان، دست هر کسی را که در راه
شناساندن چهره حقیقی هر یک از مظلومان
فوق اقدام کند، می بوسم.
مصطفی بادکوبه‌ای

*مسافری هستم از دیار غربت که به
دیدار وطن توفيق یافته‌ام. دلم شاد و اميدار
گشته، توفيق همه عزيزان و سريلندی
کشورم را هميشه از خداوند بزرگ
خواستار بوده و هستم.
به اميد دیدار مجدد
غريب آشنا

*عنایین تحقیقاتی تهیه شده را به
دانشگاهها ارسال کنید تا دانشجویان مقاطع
کارشناسی ارشد و دکترا، در رشته‌های
ذی ربط، با راهنمایی استادان متعدد، به
اجرای پروژه بپردازنند.

فرهادی

*طرح بسیار جالب و پسندیده‌ای
است و ان شاء الله در آینده هم شاهد
یک چنین نمایشگاه جالب و دیدنی خواهیم
بود. بهتر است چنین نمایشگاهی، حالت
 دائمی داشته باشد تا افراد مختلف، در دراز
مدت هم بتوانند به این نمایشگاه بیایند و
مطالب بيشتر و تحليلگرانه تری نسبت به

*قبل از هر چیز، لازم می دانم از
دوست و برادر ارجمند که شب گذشته مرا
در جريان برگزاری چنین نمایشگاهی
گذاشت، سپاسگزاری کنم و از خداوند
برايش توفيق بيشتر بخواهم. اگر امروز
توفيق ديدار اين نمایشگاه ارزنده را پيدا
نکرده بودم، از دسترسی به گنجينه نفیسي
محروم بودم. مدارک و استادی را ملاحظه
نمودم که در طول مدت خدمتم از بسیاری
آنها محروم و بی اطلاع بودم. من که
معتقدم در هر زمان اهل مطالعه بوده و
سعی می کردم خود را در جريان فعالite‌هاي
روزانه قرار دهم، در اين بی خبری بسر
می بردم، چه رسدد وضع کسانی که کمتر در
مسیر جريانات روز قرار می گرفتند. لذا
ضمون سپاس فراوان از دست اندركاران
برگزاری اين نمایشگاه، توفيق بيشترشان را
در اجرای چنین برنامه هایی از ايزد منان
درخواست می کنم.

محمد سام

* در این انقلاب (با دلی سوخته
می نویسم) هنوز سه مظلوم اساسی داریم:
۱. انقلاب ۲. امام خمینی (ره) ۳.
جنگ تحملی.
اینجانب با عرض خسته نباشید به

* در تاریخ ۱۵ شعبان به این نمایشگاه تشریف آوردم و از اطلاعات بسیار زیادی که در این مکان جمع آورده بودید، کمال استفاده را بردیم، اما تشکیل این نمایشگاه جالب، همزمان با ولادت حضرت مهدی (عج) برایمان جالب والبته عجیب بود. بهتر بود در این مورد نیز کمی توضیح می دادید. در واقع من شخصاً از این نمایشگاه بسیار بسیار استفاده بردم و همچنین بهتر می بود در مورد شخصیت والای حضرت امام نیز توضیحاتی را درج می کردید.

* این جانب مسعود آزاد ۱۷ ساله به خاطر این کار عظیم از شما تشکر می کنم. امیدوارم همیشه موفق باشید و بتوانید کارهای بیشتری درباره مطلع گردندن مردم از انقلاب بکنید.

* دیدار از این نمایشگاه، در واقع نگاه کوتاهی است به عظمت این ملت و فرهنگ غنی اسلامی اش، و برای هر ایرانی بسی افتخار است رویت هر کدام از این اسناد که نشانگر شجاعت و بزرگواری این ملت بزرگ است. اگر مقدور باشد از تصاویر بیشتر استفاده شود.

سید ابوالحسن موسوی

انقلاب اسلامی داشته باشند.

* بعضی از عکسها اسم نداشتند و توضیح کامل داده نشده بود. امیدوارم سالهای بعد این کار به نحو احسن اجرا شود.

* عملکرد شما عزیزان تفسیر آیه «فاعبروا یا اولی الابصار» است. صابر- دانشجوی کارشناسی ارشد

* بهتر است که عکسها و مطالبی که مربوط به هم هستند، در یک جا جمع شوند. مانند تصاویر شهید نواب صفوی که در ویترین یک و سه جمع شده است.

* تقاضامندم که از یک شخص دانشمند و نویسنده خواسته شود تا تمامی وقایع خائین از ابتدای آخر جمع و در صورت امکان به صورت کتاب با عکسها چاپ و در دسترس مردم قرار گیرد. عبدالنصر صفری

* اگر عکسها هم مانند اسناد به صورت نصب روی تابلوی عمودی به نظر بیننده برسد و از نظر تاریخی با رعایت نظم تاریخی باشد، بهتر خواهد بود.

محمد

***کتاب تحلیلی بر نهضت امام خمینی**، اثر بسیار ارزشمندی است که در تبیین مقاطع مختلف انقلاب نقش مؤثری داشته است. نمایشگاه حاضر هم، ابتکار بسیار جالبی جهت زنده‌نگه داشتن یاد رهبران اسلام در تاریخ معاصر بوده و استمرار این گونه اقدامات جهت حفظ ارزشها و اصالتهای انقلاب، ضروری است.

نماینده مردم تالش
در مجلس شورای اسلامی

***ظهور خمینی نشان داد** که آفتاب همیشه از مشرق طلوع می‌کند. به امید روزی که در کاخهای سلطنتی سابق، موزه‌های جنایی آمریکا درست بشود و پارکهای وسیع برای مستضعفین که از تهران به دربند می‌آیند، و دیوارهای گچی سراسر ضلع غربی برداشته شود و کاخها تبدیل به پارک شود.

محمد رضا نشاط

***نمایشگاه بسیار خوب بود**، ولی با کمبود جا و امکان مواجه بود.

باقر آبادی

***نمایشگاه در مورد چیزهای قبل از انقلاب** بود و برای ما دانش‌آموزان خوب است که از دورانی که نبوده‌ایم، بهره بگیریم و دشمن ظلم و ستم باشیم. سارا و حمید قهرمانی

***ضمون تشکر از خدمات شما و یادآوری تاریخ سراسر پرافتخار تشیع**، پیشنهاد می‌شود در صورت امکان فیلم ویدئویی از جریانات اسنادی که بیانگر وضعیت تاریخ است، در اختیار جوانان قرار دهد، تا بهتر گذشته ایران و خدمات شیعیان دلسوز شناخته شود.

***بسیار ارزشمند** بود، بخصوص که در زمینه روند انقلاب اسلامی و مسیری که این ملت در این ایام طی نموده است، بسیار زیبا و تکان‌دهنده بود برای نسل حاضر که در خصوص مبارزان گذشته زیاد آشنایی ندارند، مطرح نمودید.

تبریزی - دیستان نهضت اسلامی

***نمایشگاه تاریخ انقلاب اسلامی**، بسیار پرمحتوا و پرپار بود که ان شاء‌ا... در نمایشگاههای بعدی پرپارتر گردد. زنجانی

چهره‌های سرشناس نداشتیم. مجموعه تهیه شده، بسیار جالب بود و عکس‌های اشخاصی را دیدیم که در کتاب تاریخ اسمی آنها را خوانده بودیم. چه خوب می‌بود اگر عکس شیخ خزعل را در کتاب تاریخ سال سوم دیبرستان چاپ می‌کردند.

* مناسب است نمایشگاه اسناد، خصوصاً تصاویر و اسناد دوران معاصر و سالهای پیروزی انقلاب به صورت زمان‌بندی در دانشگاه‌های کشور جهت آگاهی اقشار جوان دانشجو که عمدتاً در اوائل پیروزی انقلاب به دنی آمده‌اند، به نمایش گذارده شود تا با واقعیت‌های موجود در پیروزی انقلاب اسلامی و حقایق آن آشنایی دقیقتری پیدا کنند. استمرار تلاش‌تان را از خداوند منان مسئلت دارم.

* با گسترش شبکه «اینترنت» و گسترش اطلاعات بیهوده، به نظر اینجانب وظيفة اسلامی ما حکم می‌کند که اطلاعاتی مربوط به دین عزیزمان به تمام مردم جهان برسانیم و آنها را با این مهم آشنا کنیم.

رضا پریزاد

* اینجانب مرتضی صفری ۱۴ ساله تشكیر می‌کنم از برگزار کنندگان. این نمایشگاه ما کودکان و نوجوانان را با مسائل قدیم آشنا می‌کند.

مشکریم

* بیادآوری و جمع آوری اسناد و خاطرات گذشته انقلاب اسلامی، چراغ روشنی است برای آیندگان که راه حق را از باطل شناخته و در مسیر ولایت حرکت نموده و از منتظران واقعی آقا امام زمان (عج) باشند، انشاءاً... مطالب تهیه شده، گنجینه بسیار ارزشمندی است که باید برای نسلهای آینده باقی بماند.

سرتیپ احمددادیان

فرمانده نیروی زمینی

ارتش جمهوری اسلامی

* اگر در مورد یک موضوع خاص، یعنی به طور تخصصی تر برخورد می‌شد، بسیار بهتر بود. مثلاً در مورد فدائیان اسلام، تمام اسناد و مدارک ارائه می‌شد و بقیه اسناد در مورد ملی شدن صنعت نفت، تبعید امام، ۱۵ خرداد و... در نمایشگاه‌های دیگر ارائه می‌شد.

* بسیار عالی بود. به خصوص برای ما دانش آموزان که شناخت کاملی از